

ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป
ของมหาวิทยาลัยกรุงเทพ
Students' Satisfaction towards Bangkok University General Education Programs

มลทา เมืองทรัพย์*
สำนักวิชาการ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

Molta Muangsub*
Academic Affairs, Bangkok University

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพต่อการจัดการเรียนการสอนในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปในด้านบริบท 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพต่อการจัดการเรียนการสอนในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปในด้านปัจจัยนำเข้า 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพต่อการจัดการเรียนการสอนในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปในด้านกระบวนการ 4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพต่อการจัดการเรียนการสอนในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปในด้านผลผลิต กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพที่ลงทะเบียนเรียนในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ปีการศึกษา 2557 จำนวน 500 คน โดยวิธีการสุ่มแบบง่าย และการสนทนากลุ่ม (Focus Group) จำนวน 200 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม และใช้การสนทนากลุ่มผู้เรียน โดยเป็นการเก็บข้อมูลแบบบูรณาการไปพร้อมกัน จากนั้นจึงวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้ 1) ด้านบริบท นักศึกษามีความพึงพอใจต่อเนื้อหาวิชาของหมวดวิชาศึกษาทั่วไปโดยภาพรวมในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เนื้อหาที่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรายวิชา 2) ด้านปัจจัยนำเข้า นักศึกษามีความพึงพอใจในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ห้องเรียนมีความเหมาะสมกับรายวิชา 3) ด้านกระบวนการ นักศึกษามีความพึงพอใจในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจสูงสุด คือ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน 4) ด้านผลผลิต นักศึกษามีความพึงพอใจในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้เรียนสามารถสื่อสารและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: ความพึงพอใจ หลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป

Abstract

The purposes of this research were: 1. to study the satisfaction of student to teaching in general education in the context, 2. to study the satisfaction of student to teaching in general education in the input, 3. to study the satisfaction of student to teaching in general education in the process, 4. to study the satisfaction of student to teaching in general education in the product. The sample consisted of 500 Bangkok University students enrolled in general education in the academic year 2014. They were chosen by random sampling and focus group of 200 students by random sampling. Instruments used for data collection was questionnaire and discussion group. The statistics used to analyze the data were arithmetic mean, standard deviation. The results of study were as follows. 1. Context: student satisfaction levels. The highest mean is that the content is consistent with the objectives of the course. 2. Input: student satisfaction levels. The highest mean is that contains classes that are appropriate to the courses. 3. Process: student satisfaction levels. The highest mean is the opportunity for student to engage in learning activities. 4. Product: student satisfaction levels the highest mean is that the student can communicate and work with others effectively.

Keywords: Satisfaction, General Education Curriculum

บทนำ

วิชาศึกษาทั่วไปเป็นหมวดวิชาหนึ่งที่มีความสำคัญในหลักสูตรและการสอนระดับอุดมศึกษาควบคู่กับกลุ่มวิชาอื่นๆ ซึ่งตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ โครงสร้างหลักสูตร ประกอบด้วย หมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเลือกเสรี โดยให้ความหมายของหมวดวิชาศึกษาทั่วไปไว้ว่า หมายถึง วิชาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้อย่างกว้างขวาง มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล มีความเข้าใจธรรมชาติตนเอง ผู้อื่น และสังคม เป็นผู้ใฝ่รู้ สามารถคิดอย่างมีเหตุผล สามารถใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารความหมายได้ดี มีคุณธรรม ตระหนักในคุณค่าของศิลปะและวัฒนธรรมทั้งของไทยและประชาคมนานาชาติ สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตและดำรงตนอยู่ในสังคมได้เป็นอย่างดี (Ministry of Education, 2005)

ทั้งนี้ความหมายของวิชาศึกษาทั่วไป มีผู้อธิบายไว้หลากหลายและกว้างขวาง ดังเช่น Sisaan (2007) นักการศึกษาไทยได้ให้ความหมายของวิชาศึกษาทั่วไปว่า เป็นการศึกษาที่จำเป็นสำหรับทุกคน เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อเป็นพลเมืองดี เป็นผู้มีความรู้และคุณธรรม นอกจากนี้ Watanachai (1995)

ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า หลักสูตรปริญญาตรีมีวัตถุประสงค์สองประการ คือ การสร้างคนและการสร้างนักวิชาการ หรือนักวิชาชีพ ซึ่งการสร้างคนก็คือ การจัดการศึกษาวิชาศึกษาทั่วไป

การจัดการศึกษาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปของไทย เดิมใช้คำว่าวิชาพื้นฐานทั่วไปโดยยึดเอาสาระเบื้องต้นของศาสตร์แต่ละกลุ่มมาสอน ซึ่งประกอบด้วย ภาษา มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ กลุ่มละไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต รวมกันแล้วต้องไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต (Usaha, 2009) แต่จากการจัดการศึกษาพบปัญหาเกี่ยวกับรายวิชาพื้นฐานทั่วไปว่า ควรจะมีขอบเขตกว้างขนาดไหน มีลักษณะเป็นอย่างไร มีจุดมุ่งหมายอะไร ทำให้เกิดความเข้าใจที่แตกต่างกันในการกำหนดเนื้อหารายวิชา ด้วยเหตุนี้ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้มีการปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี และกำหนดให้ใช้วิชาศึกษาทั่วไปแทนวิชาพื้นฐานทั่วไป โดยมีการปรับปรุงปี พ.ศ. 2532 2542 และ 2548 ตามลำดับ ทั้งนี้ได้ระบุเจตนารมณ์ของการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปไว้ว่า เพื่อเสริมสร้างความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ โดยให้ศึกษารายวิชาต่างๆ จนเกิดความซาบซึ้ง และสามารถติดตามความก้าวหน้าในสาขาวิชานั้นด้วยตนเอง การจัดการเรียนการสอนควรจัดให้มีเนื้อหาเบ็ดเสร็จในรายวิชาเดียว ไม่ควรมีรายวิชาต่อเนื่องหรือรายวิชาขั้นสูงอีก และไม่ควรมนำรายวิชาเบื้องต้นหรือรายวิชาพื้นฐานของวิชาเฉพาะมาจัดเป็นวิชาศึกษาทั่วไป โดยอาจจัดในลักษณะจำแนกเป็นรายวิชา หรือลักษณะบูรณาการโดยผสมผสานเนื้อหาวิชาที่ครอบคลุมสาระของกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ภาษา และกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ และกำหนดจำนวนหน่วยกิตในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปไว้ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต (Ministry of Education, 2005) ทั้งนี้การปรับปรุงดังกล่าวช่วยให้การจัดการเรียนการสอนในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปของสถาบันอุดมศึกษามีความชัดเจนยิ่งขึ้น และบรรลุตามวัตถุประสงค์ในการสร้างคนดีให้แผ่นดิน (Na Nakhon, 2008) ดังเช่นจากการประเมินหลักสูตรของ Wiphachaksanakun (2008) พบว่า เนื้อหารายวิชามีความเหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน และจากการวิจัยของ Bunmanam & Subbumrung (2010-2011) พบว่า โครงสร้างของหลักสูตรและเนื้อหาของหลักสูตรมีความเหมาะสมมาก รวมทั้งงานวิจัยของ Satchaphirom (2012) พบว่า นิสิตมีความต้องการรูปแบบการเรียนการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไปอยู่ในระดับมาก

สำหรับมหาวิทยาลัยกรุงเทพ การพัฒนาหมวดวิชาศึกษาทั่วไปเพื่อให้รายวิชาศึกษาทั่วไปมีบทบาทในการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตตามปรัชญาของวิชาศึกษาทั่วไปเริ่มขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2551 โดยการจัดตั้งศูนย์บริหารจัดการหลักสูตรและวิชาศึกษาทั่วไป ซึ่งมีการกิจหลักในการประสานงานการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป การปรับปรุงหลักสูตร ตลอดจนการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) แต่เดิมมหาวิทยาลัยกรุงเทพจัดการศึกษาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปแยกตามกลุ่มวิชา 5 กลุ่ม ดังนี้ กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ กลุ่มวิชาภาษา และกลุ่มวิชาพลศึกษาและนันทนาการ ในแต่ละรายวิชามีจำนวนหน่วยกิต 2-3 หน่วยกิต บางรายวิชาเป็นวิชาพื้นฐานของหมวดวิชาเฉพาะ การจัดการเรียนการสอนเน้นการบรรยายเป็นส่วนใหญ่ บางรายวิชามีนักศึกษาสอบไม่ผ่านเป็นจำนวนมาก เนื่องจากเนื้อหาในรายวิชา

เน้นทฤษฎีในเชิงลึก จากข้อมูลดังกล่าวศูนย์ฯ จึงทำหน้าที่ประสานงานในการปรับปรุงหมวดวิชาศึกษาทั่วไปในส่วนของกลุ่มวิชาบังคับ และกลุ่มวิชาเลือก

การปรับปรุงหมวดวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยกรุงเทพมีเป้าหมายที่จะปรับปรุงหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปให้เป็นแบบบูรณาการ สอดคล้องกับปรัชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์ คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัยกรุงเทพ คือ มีความรู้ มีคุณธรรม มีชีวิตที่เป็นสุข เน้นหาแต่ละรายวิชา มีความทันสมัย สามารถประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ และครอบคลุมอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยกรุงเทพ กล่าวคือ มีความคิดสร้างสรรค์ มีจิตวิญญาณผู้ประกอบการ มีความเป็นสากล เป็นการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้บัณฑิตที่จบไปเป็นบุคคลพร้อมเรียนรู้ และเป็นคนทำงานที่ใช้ความรู้ (Phanit, 2012) รวมทั้งเป็นหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไปที่ตรงตามวัตถุประสงค์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) โดยประกอบด้วย กลุ่มวิชาภาษาอังกฤษ กลุ่มวิชาบังคับ และกลุ่มวิชาเลือก มีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายรูปแบบ ใช้การเรียนรู้ผ่านกิจกรรมโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หลักสูตรปรับปรุงหมวดวิชาศึกษาทั่วไปได้รับการบรรจุในหลักสูตรภาษาไทยระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยกรุงเทพ หลังจากได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการอุดมศึกษาและเริ่มใช้เมื่อปีการศึกษา 2555 โดยใช้กับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่ลงทะเบียนเรียนในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ภาคการศึกษาที่ 1/2555

จากที่มาและความสำคัญของปัญหา ผู้วิจัยในฐานะผู้ร่วมปรับปรุงหลักสูตรและร่วมสอนในบางรายวิชาจึงมีความสนใจที่จะสำรวจความพึงพอใจของนักศึกษาในฐานะของผู้ใช้หลักสูตรเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาบังคับของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ซึ่งเป็นรายวิชาที่นักศึกษาทุกคนวิชาต้องลงทะเบียนเรียน เพื่อนำผลการวิจัยไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ตรงตามความต้องการของผู้เรียน และเกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยรายวิชาที่นำมาศึกษาวิจัยมีทั้งสิ้น 5 รายวิชา ซึ่งเป็นรายวิชาที่อยู่ในกลุ่มวิชาบังคับที่นักศึกษาทุกคนต้องลงทะเบียนเรียน ได้แก่วิชาต่อไปนี้

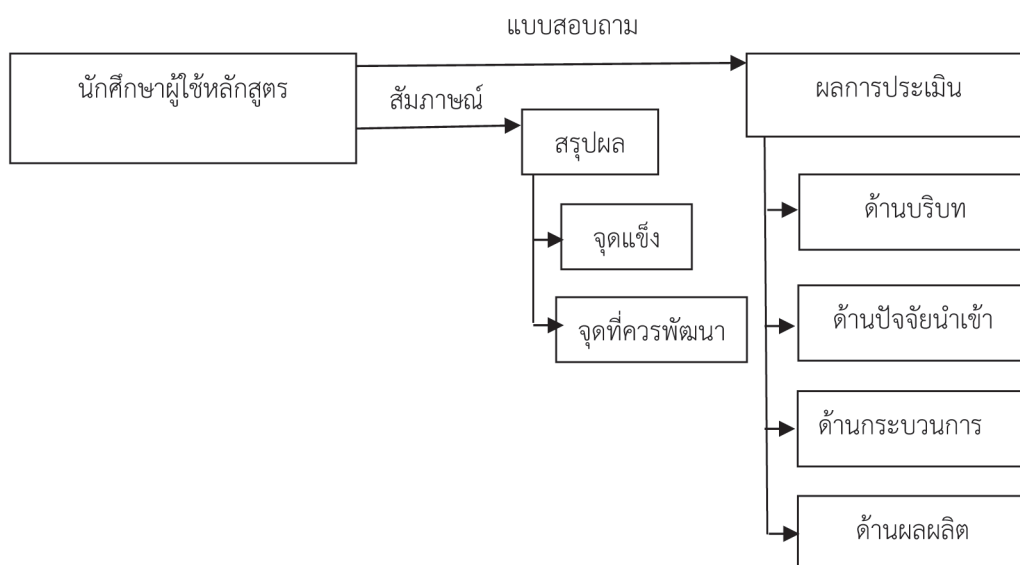
1. GE111 Value of Graduates (คุณค่าแห่งบัณฑิต)
2. GE112 Information Technology and the Future World (เทคโนโลยีสารสนเทศกับโลกอนาคต)
3. GE113 Thai Language for Creativity (ภาษาไทยเพื่อการสร้างสรรค์)
4. GE114 Thai Citizens Global Citizens (พลเมืองไทย พลเมืองโลก)
5. GE115 The Arts of Life (สุนทรียภาพแห่งชีวิต)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพต่อการจัดการเรียนการสอนในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปในด้านบริบท
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพต่อการจัดการเรียนการสอนในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปในด้านปัจจัยนำเข้า
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพต่อการจัดการเรียนการสอนในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปในด้านกระบวนการ
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพต่อการจัดการเรียนการสอนในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปในด้านผลผลิต

กรอบแนวคิด

การวิจัยครั้งนี้มีกรอบแนวคิด ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถาม ควบคู่กับการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้การสนทนากลุ่ม

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพที่ลงทะเบียนเรียนในหมวดวิชา ศึกษาทั่วไป ปีการศึกษา 2557 จำนวน 2,500 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพที่ลงทะเบียนเรียนในหมวดวิชา ศึกษาทั่วไป ปีการศึกษา 2557 จำนวน 500 คน กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างจากการใช้ตารางของ Yamane (1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ตามความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ โดยวิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) และการสนทนากลุ่ม (Focus Group) จำนวน 200 คน ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster) โดยใช้กลุ่มเรียนเป็นหน่วยสุ่ม จำนวน 20 กลุ่มเรียน กลุ่มละ 10 คน ทั้งนี้เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่าง ที่มาจากทุกรายวิชา และทุกคณะวิชา

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ

3.1 แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตามแบบลิเคิร์ต (Likert's Scale) ซึ่งมี ข้อมูล 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 สถานภาพของผู้เรียน ส่วนที่ 2 ระดับความพึงพอใจต่อการจัดการเรียน การสอนใน 4 ด้าน คือ ด้านบริบท (Context) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) และ ด้านผลผลิต (Product) ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3.2 การสนทนากลุ่ม (Focus Group)

4. การเก็บและรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้การเก็บข้อมูลแบบบูรณาการโดยการแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างในชั้นเรียน ควบคู่กับการสนทนากลุ่ม ซึ่งเป็นคนละกลุ่มกับกลุ่มตัวอย่างที่ทำแบบสอบถาม

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean)

5.2 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความพึงพอใจซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า โดยนำคำตอบมาแปลงเป็นคะแนนแล้วหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำไปแปลความหมายโดยแยกเป็นประเด็น 4 ด้าน คือ ด้านบริบท (Context) ด้านปัจจัย นำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) และด้านผลผลิต (Product) ในแต่ละประเด็นใช้เกณฑ์ 5 ระดับ

คือ 1.00 – 1.50 = น้อยที่สุด 1.51 – 2.50 = น้อย 2.51 – 3.50 = ปานกลาง 3.51 – 4.50 = มาก 4.51 – 5.00 = มากที่สุด

5.3 นำข้อมูลที่ได้จากคำถามปลายเปิดในแบบสอบถาม และจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) มาสรุปในประเด็นที่เป็นจุดแข็ง และประเด็นที่ควรพัฒนาโดยแยกสรุปตามรายวิชา

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

นักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามมีทั้งสิ้น จำนวน 500 คน เป็นเพศหญิง จำนวน 263 คน คิดเป็นร้อยละ 52.60 และเพศชาย จำนวน 237 คน คิดเป็นร้อยละ 47.40

นักศึกษาที่ร่วมสนทนากลุ่มมีทั้งสิ้น จำนวน 200 คน เป็นเพศหญิง จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 58.00 และเพศชาย จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 42.00

2. ความพึงพอใจในภาพย่อยและภาพรวม

นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปทั้งภาพย่อยและภาพรวมโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากถึง 4 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ดังรายละเอียดตามตาราง ต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนในด้านบริบท (Context)

รายวิชา บริบท เนื้อหา	GE111		GE112		GE113		GE114		GE115		รวม	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
c1	3.99	0.7	3.88	0.74	3.87	0.66	4.08	0.61	4.02	0.68	3.97	0.68
c2	4.15	0.69	4.03	0.7	3.94	0.62	4.18	0.69	3.95	0.73	4.05	0.69
c3	3.97	0.79	4.09	0.83	3.83	0.78	4.12	0.64	4.03	0.77	4.01	0.77
c4	4.09	0.74	4.1	0.59	3.94	0.71	4.23	0.63	4.05	0.76	4.08	0.69
c5	3.88	0.81	3.85	0.81	3.71	0.92	3.98	0.71	3.93	0.84	3.87	0.82
รวม	4.01	0.60	3.99	0.58	3.86	0.59	4.12	0.48	4.00	0.63	4.00	0.58

เนื้อหา: c1 = เนื้อหาที่มีความสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน c2 = เนื้อหาที่มีประโยชน์และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ c3 = เนื้อหาที่มีความน่าสนใจและทันสมัย c4 = เนื้อหาที่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรายวิชา c5 = เนื้อหาวิชากระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ

โดยภาพรวมแล้ว นักศึกษามีความพึงพอใจโดยเฉลี่ยต่อการจัดการเรียนการสอนในด้านบริบทอยู่ในระดับมาก (4.00) โดยในด้านเนื้อหาที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.87 – 4.08 ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เนื้อหาวิชากระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ (c5) ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เนื้อหาที่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรายวิชา (c4) และด้านวิชามีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.86 – 4.12 ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ วิชา Thai Language for Creativity (GE113) ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วิชา Thai Citizens Global Citizens (GE114) เมื่อพิจารณาตามรายประเด็นคำถามและรายวิชาพร้อมกันแล้ว มีข้อค้นพบ ดังนี้ ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ 3.71 ในรายวิชา GE113 ประเด็นเนื้อหาวิชากระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ (c5) ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 4.23 ในรายวิชา GE114 ประเด็นเนื้อหาที่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรายวิชา (c4)

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนในด้านปัจจัยนำเข้า (Input)

รายวิชา ปัจจัยนำเข้า เนื้อหา	GE111		GE112		GE113		GE114		GE115		รวม	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
i1	4.07	0.78	4.18	0.72	4.02	0.83	4.43	0.59	4.00	0.83	4.14	0.77
i2	4.08	0.72	4.01	0.76	3.91	0.83	4.27	0.71	4.09	0.71	4.07	0.75
i3	4.09	0.77	4.04	0.79	3.90	0.83	4.18	0.73	4.07	0.87	4.06	0.80
i4	4.24	0.74	4.10	0.72	4.15	0.76	4.29	0.69	4.20	0.79	4.20	0.74
i5	4.21	0.69	4.17	0.67	4.06	0.78	4.29	0.66	4.12	0.82	4.17	0.73
รวม	4.14	0.56	4.10	0.53	4.01	0.63	4.29	0.50	4.10	0.65	4.13	0.58

เนื้อหา: i1 = ผู้สอนมีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอนและสามารถถ่ายทอดได้อย่างมีประสิทธิภาพ i2 = ผู้สอนส่งเสริมให้ผู้เรียนค้นคว้า และแสวงหาความรู้ใหม่ๆ i3= มีวิธีการสอน และกิจกรรมที่เหมาะสมกับผู้เรียน i4 = มีห้องเรียนที่เหมาะสมกับรายวิชา i5 = มีสื่อการสอนที่เหมาะสม และทันสมัย

โดยภาพรวมแล้ว นักศึกษามีความพึงพอใจโดยเฉลี่ยต่อการจัดการเรียนการสอนในด้านปัจจัยนำเข้าอยู่ในระดับมาก (4.13) โดยในด้านเนื้อหาที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.06 – 4.20 ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีวิธีการสอนและกิจกรรมที่เหมาะสมกับผู้เรียน (i3) ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีห้องเรียนที่เหมาะสมกับรายวิชา (i4) และด้านวิชามีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.01 – 4.29 ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ วิชา Thai Language for Creativity (GE113) ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วิชา Thai Citizens Global Citizens (GE114) เมื่อพิจารณาตามรายประเด็น

คำถามและรายวิชาพร้อมกันแล้ว มีข้อค้นพบ ดังนี้ ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ 3.90 ในรายวิชา GE113 ประเด็นมีวิธีการสอนและกิจกรรมที่เหมาะสมกับผู้เรียน (i3) ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 4.43 ในรายวิชา GE114 ประเด็นผู้สอนมีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอน และสามารถถ่ายทอดได้อย่างมีประสิทธิภาพ (i1)

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนในด้านกระบวนการ (Process)

รายวิชา กระบวนการ เนื้อหา	GE111		GE112		GE113		GE114		GE115		รวม	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
p1	3.94	0.83	3.93	0.79	4.09	0.70	4.18	0.72	3.98	0.86	4.02	0.79
p2	4.17	0.71	4.04	0.79	4.09	0.75	4.40	0.68	4.17	0.79	4.17	0.75
p3	4.04	0.75	3.95	0.80	3.91	0.88	4.23	0.65	4.05	0.80	4.04	0.78
p4	4.01	0.75	3.99	0.81	3.92	0.75	4.12	0.62	4.01	0.81	4.01	0.75
p5	4.26	0.69	4.00	0.78	4.08	0.72	4.32	0.66	4.15	0.77	4.16	0.73
รวม	4.08	0.56	3.98	0.62	4.02	0.58	4.25	0.48	4.07	0.67	4.08	0.59

เนื้อหา: p1 = มีเอกสารประกอบการสอนและแนะนำวิธีการเรียนการสอน วัตถุประสงค์ แผนการสอน เนื้อหาวิชา ตลอดจนการประเมินผลให้ผู้เรียนทราบ p2 = เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน p3 = ใช้เวลาในการบรรยาย และทำกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม p4 = มีเกณฑ์การประเมินผลที่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา p5 = มีการประเมินผลที่เน้นตามสภาพความเป็นจริง เช่น มีคะแนนจากการมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน การทำกิจกรรม ไม่มุ่งเน้นเฉพาะคะแนนจากการสอบ เป็นต้น

โดยภาพรวมแล้วนักศึกษาที่มีความพึงพอใจโดยเฉลี่ยต่อการจัดการเรียนการสอนในด้านกระบวนการอยู่ในระดับมาก (4.08) โดยในด้านเนื้อหาที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.01 – 4.17 ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีเกณฑ์การประเมินผลที่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา (p4) ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน (p2) และด้านวิชาที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.98 – 4.25 ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ วิชา Information Technology and the Future World (GE112) ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วิชา Thai Citizens Global Citizens (GE114) เมื่อพิจารณาตามรายประเด็นคำถามและรายวิชาพร้อมกันแล้ว มีข้อค้นพบ ดังนี้ ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ 3.91 ในรายวิชา GE113 ประเด็นใช้เวลาในการบรรยายและทำกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม (p3) ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 4.40 ในรายวิชา GE114 ประเด็นเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน (p2)

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนในด้านผลผลิต (Product)

รายวิชา ผลผลิต เนื้อหา	GE111		GE112		GE113		GE114		GE115		รวม	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
q1	4.02	0.79	4.00	0.75	3.88	0.74	4.14	0.73	4.01	0.81	4.01	0.77
q2	4.01	0.72	3.95	0.81	3.92	0.85	4.17	0.62	4.12	0.71	4.03	0.75
q3	4.06	0.62	3.91	0.82	3.96	0.85	4.18	0.72	3.97	0.80	4.02	0.77
q4	4.14	0.71	3.98	0.78	3.97	0.86	4.29	0.69	4.02	0.79	4.08	0.77
q5	4.20	0.67	4.06	0.78	4.02	0.79	4.29	0.66	4.00	0.70	4.11	0.73
รวม	4.09	0.56	3.98	0.67	3.95	0.71	4.21	0.54	4.02	0.62	4.05	0.63

เนื้อหา: q1 = ผู้เรียนมีวินัยในการใช้ชีวิตมากขึ้น q2 = ผู้เรียนมีความรู้ ความคิดสร้างสรรค์มากขึ้น q3 = ผู้เรียนสามารถแก้ปัญหาต่างๆ ได้อย่างมีเหตุผล q4 = ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน q5 = ผู้เรียนสามารถสื่อสารและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

โดยภาพรวมแล้วนักศึกษามีความพึงพอใจโดยเฉลี่ยต่อการจัดการเรียนการสอนในด้านผลผลิตอยู่ในระดับมาก (4.05) โดยในด้านเนื้อหาที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.01– 4.11 ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้เรียนมีวินัยในการใช้ชีวิตมากขึ้น (q1) ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้เรียนสามารถสื่อสารและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ (q5) และด้านวิชามีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.95– 4.21 ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ วิชา Thai Language for Creativity (GE113) ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วิชา Thai Citizens Global Citizens (GE114) เมื่อพิจารณาตามรายประเด็นคำถามและรายวิชาพร้อมกันแล้ว มีข้อค้นพบ ดังนี้ ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ 3.88 ในรายวิชา GE113 ประเด็นผู้เรียนมีวินัยในการใช้ชีวิตมากขึ้น (q1) ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 4.29 ในรายวิชา GE114 ซึ่งมีสองประเด็น ได้แก่ ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน (q4) และผู้เรียนสามารถสื่อสารและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ (q5)

นอกจากนี้ข้อมูลจากคำถามปลายเปิดในแบบสอบถามและข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มสามารถนำมาสรุปในประเด็นที่เป็นจุดแข็ง และประเด็นที่ควรพัฒนาโดยแยกสรุปตามรายวิชาได้ ดังนี้

ตารางที่ 5 จุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนาในแต่ละรายวิชา

วิชา	จุดเด่น	จุดที่ควรพัฒนา
GE111	1. การเรียนวิชานี้ทำให้ผู้เรียนเข้าใจและรู้จักคุณค่าของตนเองมากขึ้น 2. เป็นวิชาที่ช่วยให้ผู้เรียนกล้าแสดงออก มีโอกาสได้แสดงความสามารถพิเศษ มีเพื่อนมากขึ้น	1. นักศึกษาเสนอให้เพิ่มเนื้อหาในส่วนที่เกี่ยวกับการพัฒนาบุคลิกภาพ 2. ควรปรับปรุงสไลด์ประกอบการสอนให้มีรูปแบบที่น่าสนใจ 3. เพิ่มกิจกรรมที่เกี่ยวกับการออกกำลังกาย
GE112	1. เป็นวิชาที่ทำให้ได้เรียนรู้ในสิ่งที่ไม่เคยรู้มาก่อน เช่น เรื่องของเทคโนโลยีต่างๆ เป็นต้น 2. ผู้สอนนำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนให้นักศึกษาได้เรียนรู้ผ่านทางเว็บไซต์	1. ควรปรับเนื้อหาโดยลดส่วนที่เป็นทฤษฎีให้น้อยลง 2. ควรปรับกิจกรรมและปริมาณงานให้เหมาะสมกับเวลาและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ 3. นักศึกษาขอให้ผู้สอนยืดหยุ่นเรื่องการเช็คชื่อเข้าชั้นเรียนเพื่อลดความตึงเครียดของบรรยากาศในชั้นเรียน 4. ควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงออกมากขึ้น เช่น เพิ่มการนำเสนองานหน้าชั้นเรียน เป็นต้น 5. ผู้สอนควรให้คำแนะนำเพิ่มเติมสำหรับนักศึกษาที่ขาดทักษะพื้นฐานทางด้านคอมพิวเตอร์ 6. กิจกรรมการเรียนการสอนที่ใช้อยู่เหมาะสำหรับการเรียนในห้องปฏิบัติการ 7. ปรับกิจกรรมการแข่งขันตอบคำถามซึ่งไม่เหมาะสมสำหรับชั้นเรียนที่มีขนาดใหญ่ โดยปรับเป็นเปิดโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนได้แสดงความคิดเห็น 8. ผู้สอนไม่ควรเปรียบเทียบผลงานของนักศึกษาระหว่างคณะ เนื่องจากนักศึกษาแต่ละคณะมีความถนัดต่างกัน
GE113	1. ผู้สอนมีการประสานงานกันเป็นอย่างดี 2. เนื้อหาในส่วนของการใช้ภาษาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	1. เนื้อหาวิชาควรจะบูรณาการให้มีความหลากหลายเหมือนรายวิชาศึกษาทั่วไปอื่นๆ ไม่ควรเน้นหลักภาษาเพียงอย่างเดียว 2. ปรับรูปแบบของกิจกรรมที่ใช้ในการเรียนการสอนให้น่าสนใจ และมีความหลากหลายมากขึ้น เช่น การใช้บทบาทสมมติ เป็นต้น 3. ควรเลิกเรียนให้ตรงเวลา

ตารางที่ 5 (ต่อ)

วิชา	จุดเด่น	จุดที่ควรพัฒนา
GE114	1. การเรียนวิชานี้ช่วยให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกของความเป็นพลเมืองมากขึ้น รู้จักคำว่าประชาธิปไตย 2. มีรายละเอียดของเนื้อหาวิชาส่งให้ทางอีเมล 3. ผู้เรียนมีโอกาสดำเนินงานเป็นทีมและกล้าแสดงความคิดเห็น 4. ผู้สอนมีความเป็นกันเอง ดูแลเอาใจใส่นักศึกษาเป็นอย่างดี	1. นักศึกษาขอให้เพิ่มเติมเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน เช่น เรื่องกฎหมาย เป็นต้น 2. สมุดประจำรายวิชาไม่เหมาะกับการศึกษาในระดับอุดมศึกษา 3. ควรปรับคะแนนโครงงานจาก 50 คะแนน เหลือ 40 คะแนน 4. จำนวนนักศึกษาที่ทำโครงงานในแต่ละกลุ่มมีจำนวนมากเกินไป ทำให้การแบ่งงานไม่ทั่วถึง ควรลดเหลือกลุ่มละประมาณ 10 คน
GE115	1. เนื้อหาวิชามีความหลากหลาย ทันสมัย น่าสนใจก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ และสามารถนำไปปรับใช้ในการดำรงชีวิตได้ 2. กิจกรรมที่ใช้ในการเรียนการสอนมีความหลากหลายและแปลกใหม่ 3. ทำให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ เกิดจินตนาการได้ฝึกสมาธิ 4. หลังจบคาบเรียนผู้สอนจะแจ้งให้นักศึกษาเก็บขยะของตนเองออกจากห้องเรียน ฝึกให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบ 5. การติดต่อสื่อสารระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนเป็นไปอย่างสะดวกรวดเร็ว และมีหลายช่องทาง	1. นักศึกษาเสนอให้เพิ่มเนื้อหาในส่วนที่เกี่ยวกับการพัฒนาบุคลิกภาพ 2. ควรเพิ่มเวลาสำหรับการทำกิจกรรม บางกิจกรรม เช่น การเดินแฟชั่น เป็นต้น 3. ควรลดปริมาณงานในชั้นเรียนให้น้อยลง 4. เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ส่งงานย้อนหลัง ในกรณีที่นักศึกษามีความจำเป็นอย่างยิ่งไม่สามารถเข้าชั้นเรียนได้

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยดังกล่าว มีประเด็นที่น่าสนใจและสามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. **ด้านบริบท (Context)** นักศึกษาให้ความสนใจต่อเนื้อหาวิชาของหมวดวิชาศึกษาทั่วไปในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เนื้อหาที่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรายวิชา รองลงมา คือ เนื้อหาที่มีประโยชน์และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะได้มีการกำหนดวัตถุประสงค์ของแต่ละรายวิชาอย่างชัดเจน รวมทั้งเป้าหมายในการปรับปรุงหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยกรุงเทพที่ต้องการให้เป็นหลักสูตรที่ทันสมัย ผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์

ใช้ในชีวิตประจำวันได้ และตรงกับข้อสรุปที่ได้จากการสัมภาษณ์นักศึกษาซึ่งมีความเห็นว่า เนื้อหา มีความเหมาะสม ทันสมัย สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ผลการวิจัยนี้จึงมีความสอดคล้องกับ Usaha (2009) ที่กล่าวว่า วิชาศึกษาทั่วไปเป็นวิชาพื้นฐานของชีวิต เมื่อสภาพสังคมเปลี่ยนแปลง เงื่อนไขของชีวิตก็ย่อมเปลี่ยนแปลงไป วิชาศึกษาทั่วไปย่อมจำเป็นต้องได้รับการปรับปรุงให้สอดคล้องเหมาะสมกับสถานการณ์ตลอดเวลา และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Satchaphirom (2012) เรื่องการพัฒนารูปแบบการเรียน การสอนรายวิชาหมวดศึกษาทั่วไปมหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า นิสิตมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียน การสอนรายวิชาศึกษาทั่วไปโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้การสร้างรายละเอียดของเนื้อหาวิชาใน หมวดวิชาศึกษาทั่วไปทุกรายวิชาของมหาวิทยาลัยกรุงเทพจะมีการปรับเนื้อหาทุกภาคการศึกษา เพื่อให้ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรายวิชา ทันต่อยุคสมัย และการใช้งาน โดยมีประธานรายวิชาเป็นผู้รับผิดชอบ

อย่างไรก็ตามจากผลการวิจัยยังมิได้เสนอแนะให้มีการปรับเนื้อหาในบางรายวิชา เช่น ลดเนื้อหา ส่วนที่เป็นทฤษฎี เพิ่มเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน ดังนั้นจากข้อเสนอแนะดังกล่าว จึงควรปรับเนื้อหาวิชา ในแต่ละรายวิชาให้มีความน่าสนใจและตรงตามความต้องการของผู้เรียนเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

2. ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) จากผลการวิจัย พบว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุด คือ ผู้สอนมีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอน และสามารถถ่ายทอดได้อย่างมีประสิทธิภาพ รองลงมา คือ มีห้องเรียนที่เหมาะสมกับรายวิชา และมีสื่อการสอนที่เหมาะสมและทันสมัย ตามที่มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ได้กำหนดให้เอกลักษณ์ของมหาวิทยาลัย คือ สภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่สร้างสรรค์ ดังนั้นการจัด สภาพแวดล้อมสำหรับการเรียนการสอน ทั้งอาคารเรียน ห้องเรียน สื่อการสอน ล้วนก่อให้เกิดความคิด สร้างสรรค์ทั้งสิ้น สอดคล้องกับ Phanit (2012) ที่กล่าวว่า ห้องเรียนไม่ใช่เป็นแต่เพียงพื้นที่ทางปัญญา (Cognitive Place) แต่ยังเป็นพื้นที่ทางอารมณ์ พื้นที่ทางสังคม พื้นที่สำหรับสร้างแรงบันดาลใจ นอกจากนี้ นักศึกษายังมีความพึงพอใจต่อผู้สอน ตลอดจนกิจกรรมและวิธีการสอนในระดับมาก สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ซึ่งนักศึกษามีความเห็น ว่า ผู้สอนส่วนใหญ่มีความรู้ความสามารถในการสอน และดูแล เอาใจใส่นักศึกษาเป็นอย่างดี การจัดผู้สอนสำหรับรายวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ผู้สอนทุกท่านต้องผ่านการอบรมและผ่านการประเมินผลการสอนโดยผ่านการสอบสอน ทั้งนี้การเรียน การสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไปเป็นแบบ Active Learning ซึ่งเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ อย่างมีความหมาย โดยการร่วมมือระหว่างผู้เรียนด้วยกัน โดยผู้สอนจะลดบทบาทในการบรรยายลง แต่ไป เพิ่มกระบวนการและกิจกรรมที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมต่างๆ มากขึ้น ใช้วิธี การสอนแบบเป็นทีม ในแต่ละชั้นเรียนจะมีอาจารย์ผู้สอนสองท่าน ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัย ของ Wiphachaksanakun (2008) เรื่องการประเมินหลักสูตรมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ที่พบว่า ปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป ผู้สอนมีความรู้พื้นฐานของด้านหลักสูตรและการเรียนรู้ มีวุฒิการศึกษา มีประสบการณ์ในการสอน มีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

อย่างไรก็ตามยังมีผู้เสนอแนะว่า ผู้สอนควรจะยืดหยุ่นเรื่องการเช็คชื่อเข้าชั้นเรียน และมีความชัดเจนในการสั่งงาน จากการสนทนากลุ่มนักศึกษาได้เสนอแนวทางในการแก้ปัญหา คือ ผู้สอนควรเพิ่มความละเอียดและความชัดเจนในการสั่งงานให้มากขึ้น รวมทั้งยืดหยุ่นสำหรับการเช็คชื่อเข้าชั้นเรียน เพื่อลดความตึงเครียดของบรรยากาศในชั้นเรียน

3. ด้านกระบวนการ (Process) โดยภาพรวมความพึงพอใจของนักศึกษาอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจสูงสุด คือ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน รองลงมา คือ มีการประเมินผลที่เน้นตามสภาพความเป็นจริง เช่น มีคะแนนจากการมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน การทำกิจกรรม ไม่มุ่งเน้นเฉพาะคะแนนจากการสอบ เป็นต้น สอดคล้องกับผลสรุปที่ได้จากการสัมภาษณ์ที่พบว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการประเมินผลที่เน้นตามสภาพความเป็นจริง ไม่มุ่งเน้นเฉพาะคะแนนจากการสอบ ขอวิธีการเรียนการสอนที่ใช้การบรรยายร่วมกับการทำกิจกรรม เพราะผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนมากขึ้น การจัดการเรียนการสอนในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยกรุงเทพ มีการจัดการเรียนการสอนที่ครบถ้วนตามองค์ประกอบของการสอน ตามที่ Sindarat (2000) สรุปไว้ว่า องค์ประกอบสำคัญของการสอนควรประกอบด้วย การวางแผนหรือเตรียมการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอน การประเมินผล โดยที่การจัดการเรียนการสอนในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ใช้การเรียนการสอนแบบบูรณาการ ซึ่งเป็นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนตามความสนใจ ความสามารถ และความต้องการ มีการเชื่อมโยงสาระการเรียนรู้ในศาสตร์สาขาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงพฤติกรรมของตนเอง ทั้งทางด้านสติปัญญา ทักษะ และจิตใจ รวมทั้งสามารถนำความรู้และทักษะที่ได้ไปแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวัน สอดคล้องกับ Na Nakhon (2008) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ได้บัณฑิตที่มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และจิตวิญญาณ จำเป็นต้องสอนแบบบูรณาการในชีวิตจริง ทั้งนี้เพราะการเรียนการสอนแบบบูรณาการเป็นลักษณะหนึ่งของการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีส่วนร่วม หรือการเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Bunmanam (2010-2011) ที่ได้ทำการประเมินหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไประดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยใช้การประเมินผลแบบ CIPP Model ที่พบว่า ความเหมาะสมของการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับมาก

อย่างไรก็ตามยังมีข้อเสนอแนะจากนักศึกษาให้ลดปริมาณชิ้นงานในบางรายวิชาให้น้อยลง ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะมีนักศึกษาบางส่วนที่ลงทะเบียนเรียนในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปในปีการศึกษานี้หลายรายวิชา จึงทำให้ปริมาณชิ้นงานในแต่ละสัปดาห์มีจำนวนมาก ดังนั้นแนวทางแก้ปัญหา คือ ผู้รับผิดชอบในแต่ละรายวิชาควรมีการประสานงานและบูรณาการชิ้นงานในแต่ละรายวิชาเป็นโครงการร่วมกัน เพื่อลดภาระงานของนักศึกษา

4. ด้านผลผลิต (Product) นักศึกษามีความพึงพอใจทุกหัวข้อในระดับมาก สอดคล้องกับบทบาทของหมวดวิชาศึกษาทั่วไปที่มีหน้าที่ทำคนให้เป็นบัณฑิต พัฒนาคนให้เป็นคนที่มีสมบุรณ์ มีชีวิตที่ดั่งงาม ประณีต ประเสริฐ สมกับความเป็นมนุษย์ และสอดคล้องกับผลสรุปที่ได้จากการสัมภาษณ์ที่นักศึกษาเห็นว่าสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ สามารถสื่อสารและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และยังสอดคล้องกับ Na Nakhon (2008) ที่กล่าวไว้ว่า วิชาศึกษาทั่วไปเป็นศาสตร์ในการหล่อหลอมบุคคลทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ ความคิด สติปัญญา และจิตวิญญาณ เพื่อสร้างคนดีให้แผ่นดิน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Wiphachaksanakun (2008) ที่พบว่า การประเมินหลักสูตรมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ด้านผลผลิตเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอยู่ในระดับมาก จากการที่หมวดวิชาศึกษาทั่วไปจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning เพื่อให้กระบวนการเรียนรู้สามารถสร้างผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ได้ครบทั้งห้าด้าน คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านความรับผิดชอบ รวมทั้งทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศตรงตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 (TQF) ของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งประกาศใช้เมื่อปีการศึกษา 2553

อย่างไรก็ตามยังมีข้อเสนอแนะจากนักศึกษาให้เพิ่มกิจกรรมที่เกี่ยวกับการออกกำลังกาย ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะในปัจจุบัน ความตื่นตัวในเรื่องของการดูแลสุขภาพมีมากขึ้น ดังนั้นแนวทางแก้ปัญหา คือ เพิ่มรายวิชาที่เกี่ยวกับสุขภาพอนามัยในหลักสูตรภาษาไทยระดับปริญญาตรี หรือจัดเป็นกิจกรรมเพิ่มเติมในรายวิชาใดวิชาหนึ่ง

ข้อเสนอแนะ

1. การจัดการเรียนการสอนในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปที่ใช้การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Active Learning) ทำให้นักศึกษาเกิดความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น เพราะมีโอกาสได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ มีโอกาสได้แสดงออก เสริมสร้างทักษะในการทำงานเป็นทีม รวมทั้งเนื้อหาวิชาที่เป็นแบบบูรณาการ ช่วยให้นักศึกษาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้การประเมินผลที่เน้นตามสภาพความเป็นจริงเป็นแรงจูงใจให้นักศึกษาเข้าชั้นเรียนและตั้งใจเรียนมากขึ้น
2. ควรมีการประเมินความพึงพอใจของผู้สอนในรายวิชาศึกษาทั่วไปร่วมด้วย
3. ควรเพิ่มการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนและผู้สอนแยกตามรายวิชา
4. ควรเพิ่มการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนแยกตามคณะวิชา

References

- Bunmanam, P. & Subbumrung, S. (2010-2011). *Evaluation of Thammasat University General Education Curriculum*. Thammasat University. (in Thai)
- Ministry of Education. (2005). *The Benchmark Study B.E.2548*. Bangkok: Ministry of Education.
- Na Nakhon, S. (2008). Creating Good Science in the Land. *Journal of General Studies Khon- Kaen University*, 1(1), 10. (in Thai)
- Phanit, W. (2012). *Learning How to Disciple. In the 21st century*. Bangkok: Thathata Publishing House. (in Thai)
- Satchaphirom, R. (2012). *The Development of Learning and Teaching General Education Mahasarakham University* (Research Report). Mahasarakham University. (in Thai)
- Sindarat, P. (2000). *Higher Technical Education*. Bangkok: Office of the Higher Education, University Affairs. (in Thai)
- Sisaan, W. (2007). *Reports, Seminars and Lectures, Meeting, General Education Process Network General*. Bangkok: Kasetsart University. (in Thai)
- Usaha, S. (2009). *General Education Academic Excellence*. Retrieved April 23, 2015, from [www. East.spu.ac.th/liberal/admin/knowledge/A95 Sutep.pdf](http://www.East.spu.ac.th/liberal/admin/knowledge/A95%20Sutep.pdf). (in Thai)
- Watanachai, K. (1995). *The Opening Bachelor of General Education Courses*. September 14, 1995. Meridian Hotel Bangkok. (in Thai)
- Wiphachaksanakun, W. (2008). *Evaluation of Phetchabun Rajabhat University Curriculum*. (Research Report). Phetchabun Rajabhat University. (in Thai)
- Yamane,T. (1973). *Statistics: An introductory*. 3rd ed. New York: New York Harper and Row Publication.

ผู้เขียน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์มณฑา เมืองทรัพย์

สำนักวิชาการ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

ถนนพระราม 4 เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร 10110

e-mail: molta.m@bu.ac.th